

UW PORTEFEUILLE ONDER DE LOEP

Vermogensadviseur Aernout van den Berg van Dutch Wealth Services werpt telkens een kritische blik op de beleggingsportefeuille van een abonnee. Deze maand: **DE PORTEFEUILLE VAN MEVROUW VAANDRAGER.**

liquiditeiten

€ 160.000

Historie

Mevrouw Vaandrager*, 29 jaar, is gemeente-ambtenaar. Zij heeft geen kinderen en geen man en heeft daar voorlopig ook geen behoefte aan. Mevrouw Vaandrager is serieus en behoudend. Haar inkomen is niet slecht, ze kan er alles mee doen maar houdt niet veel over. Ruim een jaar geleden erfde ze een fors bedrag. Met het beetje spaargeld dat ze al had, bezat ze ineens € 160.000. Wat nu? Mevrouw Vaandrager houdt niet van onverantwoorde risico's, dus besluit ze voorlopig al het geld op een internetspaarrekening te zetten. Natuurlijk, de rendementen zijn niet spectaculair, maar ruim anderhalf ton levert toch nog een tientje per dag op. En liever één vogel in de hand dan tien vogels in een luchtkasteel, nietwaar? Maar mevrouw Vaandrager ziet zichzelf niet tot haar pensioen doorwerken. Het liefst stopt ze rond haar 58ste met werken, en dan zou, indien mogelijk, een aanvulling op haar ambtenarenpensioen best welkom zijn.

Analyse

Het klinkt niet onaardig, gegarandeerd elke dag een tientje. Daar kun je een paar keer

*om privacy-redenen is de naam gewijzigd

per week een goede fles wijn van kopen. Of één keer in de tien dagen redelijk van uit eten met zijn tweeën. Maar is het wel zo'n aantrekkelijke optie?

Op het eerste gezicht wel. Een internetrekening bij een bank met een rente die niet hoog is maar daardoor ook niet veel lager kan worden, wat kan er fout gaan? Best veel, zoals de klanten van effectenbank Van der Hoop onlangs aan den lijve mochten ervaren. Bij een bankfaillissement valt het spaargeld in de failliete boedel, en dan mogen eerst de zogenaamde 'preferente schuldeisers' hun centen uit de smeulende puinhopen halen, daarna pas de 'concurrerende schuldeisers' waartoe ook de spaarders behoren. Weliswaar krijgt die laatste categorie van De Nederlandsche Bank per rekeninghouder (dus niet per rekening) nog maximaal € 20.000 terug via de Collectieve Garantierегeling, maar bij grotere bedragen is dat douceurtje een druppel op een gloeiende plaat. Overigens zijn aandelen en obligaties in de regel niet vatbaar voor een faillissement, omdat ze in een apart bewaarbedrijf zijn ondergebracht. Natuurlijk gaat elke vergelijking tussen een relatief kleine bank als Van der Hoop en grote, degelijke instituties als ABN Amro, Rabobank of ING/Postbank mank. Maar ook

als het spaargeld tot in lengte van dagen keihard gegarandeerd is, is het vastzetten van een dergelijk kapitaal voor een dergelijk doel gedurende een dergelijk lange termijn eigenlijk alleen maar onverstandig. Uitgaande van de huidige 2,5% rente, groeit anderhalf ton namelijk in dertig jaar uit tot drie ton. Dat is weliswaar een verdubbeling, maar allerminst reden tot juichen. De koopkracht wijzigt namelijk niet of nauwelijks: drie ton straks is evenveel 'waard' als anderhalf ton nu. Dat schiet dus niet op. Bovendien is nog geen rekening gehouden met de heffing in box 3 (ad 1,2%). Doen we dat wel, dan blijft er van dat tientje per dag een stuk minder over en mag je zelfs uitgaan van een aanzienlijke koopkrachtvermindering over 30 jaar. Logisch: de huidige gemiddelde inflatie is historisch laag, maar altijd nog hoger dan het rendement van 2,5% rente min 1,2% belasting is 1,3%. Een rentestijging helpt zelden: een stijgende korte rente is vaak het directe gevolg van een stijging van het inflatiepercentage, dus dat is lood om oud ijzer.

Advies

Om haar beleggingsdoel te verwezenlijken zou mevrouw Vaandrager — ondanks haar risicoperceptie en gebrek aan beleggingservaring — toch moeten overwegen ook in aandelen te beleggen. Zo riskant is dat overigens niet. Gemiddeld rendeerden Nederlandse aandelen 9,97% in de jaren '60 en

OPROEP AAN ABONNEES

Heeft u een beleggingsportefeuille van € 100.000 of meer en wilt u deze door vermogensadviseur drs Aernout van den Berg op deze plaats laten doorlichten? Stuur dan een e-mail naar berg@dutchws.nl of een brief naar Dutch Wealth Services/Portefeuille, Eerste Sweelinckstraat 70, 2517 GG 's-Gravenhage. Vermeld daarin naast uw abonneenummer, naam, adres, woonplaats en telefoonnummer ook de inhoud van uw beleggingsportefeuille (het aantal aandelen, obligaties

en andere bestanddelen) plus de eventuele afspraken tussen u en uw vermogensbeheerder (risico, beleggingsdoelstelling, enzovoorts). Uit de aanmeldingen wordt een selectie gemaakt voor deze rubriek die geanonimiseerd wordt besproken. Ook als uw portefeuille niet wordt geselecteerd, neemt Aernout van den Berg contact met u op om uw portefeuille — kort — met u te bespreken. Uiteraard worden de inzendingen met uiterste zorgvuldigheid en discretie behandeld.

6,27% in de jaren '70. In de jaren '80 was dat 21,36%, terwijl de jaren '90 altijd nog gemiddeld 18,14% opbrachten. In deze periode is van alles gebeurd: een oliecrisis, een stevige aandelencrash, de Golfoorlog, enzovoorts. Het waren — achteraf — allemaal rimpelingen in de vijver.

Als we kijken naar de lange termijn, is de trend onverminderd stijgend. Was u in 1973 begonnen met beleggen om in 2003 — na een aantal dramatische beursjaren — te stoppen, dan zou u na die 30 jaar toch dik tevreden zijn geweest met uw rendement. In beginsel zal dat na de volgende 30 jaar niet anders zijn. Voorwaarde is natuurlijk wel dat u inderdaad de rit uitzit en niet tussentijds nerveus de handdoek in de ring gooit of kapitaal aan uw portefeuille onttrekt. Want dat zijn zaken die de beleggingshorizon verkorten, en zoals u eerder op deze plaats heeft kunnen lezen: het risico van aandelenbeleggingen stijgt naarmate de horizon korter wordt. En omgekeerd. Als de standaarddeviatie (dat is de afwijking van het gemiddelde, het 'risico', de 'beweeglijkheid') van een goed gespreide aandelenportefeuille bij een horizon van één jaar rond 15% ligt, dan wordt het risico bij een horizon van 30 jaar teruggebracht tot een magere 2,73% (dat is, u moet me even geloven, hetzelfde als 15% gedeeld door de wortel van 30).

Met dit getal in het achterhoofd — we ronden het voor het gemak even af op 2,75% — kunnen we berekenen wat de rendementskansen op een termijn van 30 jaar zijn. Uitgaande van een normale verdeling van de rendementen in de tijd, kunnen we op grond van de statistiek stellen dat er 95% kans is

dat een wereldwijd gespreide aandelenportefeuille na dertig jaar een gemiddeld jaarlijks rendement kent van tussen de 5,5% en 16,5% (11% gemiddeld aandelenrendement per jaar min respectievelijk plus tweemaal 2,75%). We kunnen zelfs met 97,5% zekerheid aannemen dat het gerealiseerde rendement over 30 jaar groter zal zijn dan 5,5% gemiddeld op jaarbasis.

Concreet betekent het dat het vermogen van momenteel € 160.000 bij een gemiddeld rendement van 11% zal zijn aangegroeid tot maar liefst € 3,6 mln (zie wel de tip onderaan). Zit het tegen en realiseren we maar 5,5% gemiddeld, dan is het toch nog steeds iets meer dan 8 euroton. Maar de kans dat we zo weinig overhouden is net zo groot als de kans dat we gemiddeld 16,5% maken en met € 15 mln blijven zitten: 2,5%. **Al met al kunnen we stellen dat de kans dat aandelen op een termijn van 30 jaar gemiddeld slechter renderen dan een spaarrekening bijzonder klein is.** Kortom: wie een beleggingshorizon heeft van 30 jaar — en het mentaal aankan —, doet er beter aan zijn kapitaal ten minste voor een deel te beleggen in aandelen in plaats van het simpelweg te stallen op een (internet)spaarrekening. We weten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat we meer zullen overhouden dan een spaarrekening kan opleveren, alleen weten we niet precies hoeveel. Eigenlijk is het risico van een spaarrekening erg groot, en dan doel ik niet op het risico dat het geld verdwijnt, maar op het risico van de gemiste opbrengsten! Economen noemen dat risico 'opportunity cost', en het is in dit geval bijzonder groot.

Uiteraard dient mevrouw Vaandrager de

aandelen goed te spreiden over sectoren, regio's en beleggingsstijlen, net als wij allemaal. Omdat ze geen beleggingservaring heeft, zou ze kunnen overwegen een vermogensbeheerder in de arm te nemen. Maar dan bij voorkeur eentje die het — na aftrek van alle kosten — structureel en significant beter doet dan de benchmark, het objectieve gemiddelde (lees bijvoorbeeld het artikel 'Zo selecteert u de juiste vermogensbeheerder', FiscAlert december 2004, nr 10, p.25-27, ook te vinden op www.fiscalert.nl in het online archief).

Mevrouw Vaandrager kan het risico lopen, de vraag is alleen of ze dat risico ook wil lopen. Daar kan alleen mevrouw Vaandrager een antwoord op geven, uiteraard pas nadat ze uitgebreid is voorgelicht over de risico's en de kansen. Door in elk geval te kiezen voor een overwegend uit aandelen bestaande portefeuille, is de kans het grootst dat de doelstelling — stoppen rond het 58ste levensjaar — daadwerkelijk in de praktijk kan worden gebracht, al kan ik daar uiteraard geen volledige garantie op geven. Wat ik echter wel voor de volle 100% kan garanderen, is dit: mevrouw Vaandrager haalt haar doelstelling niet als ze gewoon blijft sparen!

Naarmate de beleggingshorizon vordert, is het wel verstandig de portefeuille wat defensiever te maken, bijvoorbeeld door een deel liquide te maken. Raadpleeg eventueel uw adviseur.